

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Zápis o části státní závěrečné zkoušky Obhajoba bakalářské práce

Akademický rok: 2022/2023

Jméno a příjmení studenta: Šimon Nemeč
Identifikační číslo studenta: 28820998

Typ studijního programu: bakalářský
Studijní program: Filozofie
Studijní obor: Filozofie
ID studia: 623862

Název práce: Opakovaně vykročit za poznáním – epistemologie Mikuláše Kusánského

Pracoviště práce: Ústav filosofie a religionistiky (21-UFAR)

Jazyk práce: čeština

Jazyk obhajoby: čeština

Vedoucí práce: Mgr. Ing. Martin Žemla, Ph.D.

Oponent(i): doc. Mgr. Václav Němec, Ph.D.

Datum obhajoby: 12.09.2023 **Místo obhajoby:** Praha

Termín: řádný

Průběh obhajoby: Šimon Nemeč představil svou bakalářskou práci, v níž se zabýval otázkou konzistence gnoseologického pojetí Mikuláše Kusánského. V práci vycházel především ze spisu *De docta ignorantia*, který konfrontoval s dobovou kritikou Johannese Wencka. Přitom též předložil systematický výklad o poznávacích mohutnostech, který v Kusánově spisu podán není. Ve své práci dospěl k závěru, že Kusánovo pojetí je vnitřně konzistentní. Wenckovy námitky jsou vesměs založeny na nedostatečném rozlišování mezi různými poznávacími mohutnostmi, zejm. rozumem a intelektem. Vedoucí označil za největší přínos práce zpracování role mystického prožitku v Kusánově díle, pečlivé rozlišení gnoseologických rovin a jejich hierarchie, a především vyzdvižení role víry, která je pro Kusána mnohem podstatnější, než by se na první pohled mohlo zdát. Oponent: Autorovi se nejen podařilo zmapovat Kusánovu gnoseologii, ale také ji navázat na jeho pojetí víry a ukázat, že učenou nevědomost musíme chápat v souvislosti s vírou, což je v sekundární literatuře obvykle opomíjeno. Autor přesvědčivě ukazuje, že Kusánský neničí podmínky vědy, jak mu vyčítá Wenck, ale formuluje spíše podmínky vědění vůbec a vymezuje se proti zúženému chápání racionality. Autor velmi dobře zná Kusánovo dílo i širší kontext, jeho interpretace jsou precizní, klade cílené otázky a přesvědčivě Kusánovu pozici obhajuje. Oponent oceňuje, že autor předkládá vlastní překlady latinských textů. Práce přesahuje požadavky kladené na bakalářskou práci, proto navrhuje hodnocení výborně. Námitky: 1. Výklad mystické zkušenosti z dopisu Juliánovi je reduktivní a nekonzistentní. 2. Práce se zaměřuje na *De docta*

ignorantia, ale výklad pojetí pravdy a poznání z tohoto spisu je příliš stručný. 3. Autor rozlišuje pět významů víry. Když však v závěru práce tvrdí, že podle Mikuláše je víra pozitivní nevědění a že intelekt je specifický výkon víry, není jasné, se kterým z významů víry se zde pracuje.

Odpověď autora: Ad 1. Snahou bylo komentovat Mikulášův výklad z několika možných pozic – jednou z nich je hledisko dnešního člověka, z nějž se Kusánem popisovaná zkušenost nejspíše jeví jako „aha moment“. Ad 3. Mikuláš píše, že intelekt je rozvinutí víry, ale na základě rekonstrukce usuzuje, že se jedná o víru, která je uvědomělá, je si vědoma svých principů. Zároveň je míněna i víra ve své nejvyšší podobě, která je cestou ke spojení s Bohem. Víra je zde tedy míněna ve více významech. Avšak ve všech svých podobách je víra jedna mohoucnost.

Jakub Jirsa: vyzdvihl autorské překlady z latiny, ocenil provázanost jednotlivých částí práce; líbí se mu též, že šestá kapitola navazuje na formu středověkých disputací.

Klasifikace obhajoby:	výborně (1)	
Předseda komise:	doc. Mgr. Václav Němec, Ph.D.
Členové komise:	doc. Jakub Jirsa, Ph.D.
	prof. James Hill, Ph.D.
	doc. Mgr. Jakub Čapek, Ph.D.